

GENERALINIO ADVOKATO

PAOLO MENGOZZI IŠVADA,

pateikta 2009 m. gegužės 13 d.(1)

Byla C-242/08

Swiss Re Germany Holding GmbH

prieš

Finanzamt München für Körperschaften

(*Bundesfinanzhof* (Vokietija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„PVM – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Paslaugų teikimo vietos nustatymas – Neapmokestinimas – „Draudimo ir perdraudimo sandorių“ sąvoka – Perdraudimo sutarčių portfelio perleidimas už atlygą trečiojoje valstybėje steigtam subjektui“

1. Šioje byloje, pradėtoje gavus Vokietijos aukščiausiosios instancijos teismo mokesčių srityje *Bundesfinanzhof* prašymą, Teisingumo Teismo prašoma patikslinti kai kuriuos PMV sistemos, taikytinos draudimo sandoriams, aspektus. Teisingumo Teismui pirmiausia teks išaiškinti, ar mokesčių tikslais „draudimo sandoriu“ galima laikyti ir vieno draudiko perdraudimo sutarčių portfelio perleidimą kitam.

I – Teisinis pagrindas

2. Šeštojoje PVM direktyvoje(2) išskiriamos dvi apmokestinamųjų sandorių grupės: prekių tiekimas ir paslaugų teikimas. Konkrečiai kalbant, 5 straipsnyje prekių tiekimas apibrėžtas taip:

„1. „Prekių tiekimas“ – tai teisės kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu perdavimas.

2. Elektros srovė, dujos, šiluma, šaldymas ir panašūs dalykai turi būti laikomi materialiuoju turtu.

<...>.“

3. 6 straipsnyje sakoma, kad „paslaugų teikimas“ – tai bet koks sandoris, kuris nėra prekių tiekimas, kaip apibrėžta 5 straipsnyje“. Konkrečiai kalbant, tai yra „nematerialiojo turto perleidimas, nesvarbu, ar to turto nuosavybės teisė patvirtinama dokumentu, ar ne“.

4. Kiek yra svarbu šioje byloje, draudimo ir perdraudimo sandoriai reglamentuojami Šeštosios direktyvos 9 ir 13 straipsniuose.

5. 9 straipsnyje numatyta, kad paprastai PVM tikslais paslaugų teikimo vieta laikoma ta vieta, kur paslaugų teikėjas turi steigėso savo verslo. Tačiau tame pačiame straipsnyje numatytos tam tikros šio bendrojo principo išimtys – šio straipsnio 2 dalies e punkte sakoma:

„toliau nurodytą paslaugą, teikiamą klientams, įsisteigusiems už Bendrijos ribų, arba apmokestinamiesiems asmenims, įsisteigusiems Bendrijoje, bet ne toje pačioje šalyje kaip paslaugų teikėjas, suteikimo vieta laikoma vieta, kur klientas yra steigėso savo verslo arba turi nuolatinę verslo vietą, kurioje teikiamos paslaugos, arba jei tokios vietos nėra, vieta, kur jis turi nuolatinę adresą ar paprastai gyvena:

<...>

– banko, finansiniai ir draudimo sandoriai, įskaitant perdraudimą, išskyrus seifų nuomą,

<...>.“

6. Šeštosios direktyvos 13 straipsnyje numatyta, kokiais atvejais neapmokestinama PVM. Šio straipsnio B skirsnyje sakoma:

„Nepažeisdamos kitų Bendrijos nuostatų, valstybės narės atleidžia nuo mokesčio toliau nurodytą veiklą taikydamos sąlygas, kurias jos turi nustatyti siekdamos užtikrinti, kad atleidimas nuo mokesčio būtų teisingas ir sąžiningas ir kad būtų užkirstas kelias galimam mokesčio vengimui, išsisukinėjimui ar piktnaudžiavimui:

a) draudimo ir perdraudimo sandorius ir su jais susijusias paslaugas, kurias atlieka draudimo brokeriai ir draudimo agentai;

<...>

c) prekes, naudojamas tik veiklai, kuri pagal šį straipsnį ar pagal 28 straipsnio 3 dalies b punktą atleidžiama nuo mokesčio, kai už šias prekes mokestis nebuvo atskaitytas, arba prekes, kurias įsigijus ar pagaminus, pridėtinės vertės mokestis nėra išskaitytinas pagal 17 straipsnio 6 dalį;

d) šiuos sandorius:

<...>

2. derybas ir bet kokius sandorius dėl paskolų garantijų ar kitokių finansinių užtikrinimų, taip pat paskolų garantijų priežiūrą, kai ji vykdo paskolų suteikėjas asmuo;

3. sandorius, įskaitant derybas, dėl indėlių ir einamųjų sąskaitų, mokėjimų, pervedimų, skolų, čekių ir kitų apyvarčių dokumentų, bet išskyrus skolų išieškojimą ir faktoringą;

<...>.“

II – Faktinės aplinkybės, procesas nacionaliniame teisme ir prejudiciniai klausimai

7. Vokietijoje steigta bendrovė *Swiss Re Germany Holding GmbH* (toliau – *Swiss Re*) veikia perdraudimo sektoriuje. 2002 m. ji(3) perleido Šveicarijoje steigtai bendrovei S, priklausančiai tai pačiai *Swiss Re* grupei, 195 perdraudimo sutartis. Perdraudimo sutartis sudarė draudėjai buvo kitose valstybėse nei Vokietija – tiek kitose valstybėse narėse, tiek trečiuosiose valstybėse – steigtos draudimo bendrovės.

8. Sutartys perduotos bendrovei S sumokėjus tam tikrą sumą: ši suma apskaičiuota, be kita ko, aštuoniolikai iš visų 195 sutarčių nustačius neigiamą vertę. Vadinasi, siekiant nustatyti galutiną perleidimo sumą, ši 18 sutarčių vertė atimta iš bendros likusios 177 sutarčių vertės.

9. Be to, kaip matyti iš *Swiss Re* ir bendrovės S sudarytos sutarties, perduoti perdraudimo sutartis galima tik gavus subjektą, kurie patys sudarė šias sutartis su *Swiss Re* (tai yra vadinamosiomis „pirmojo lygmens“ draudimo bendrovėmis), leidimą. Bendrovė S perėmė *Swiss Re* teises ir pareigas, numatytas perduotose jai sutartyse.

10. Vokietijos mokesčių institucijos, būtent – *Finanzamt München für Körperschaften* (Miuncheno juridinių asmenų mokesčių inspekcija, toliau – *Finanzamt*), laikėsi nuomonės, kad sutarčių perleidimas prilyginamas Vokietijoje esančių prekių tiekimui, ir pareikalavo sumokėti PVM nuo sandorio vertės. Tačiau *Swiss Re* tokį sprendimą apskundė nacionaliniams teismams, manydama, kad PVM mokėti nereikia.

11. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis Vokietijos teise, mano, kad nagrinėjamas sandoris yra Vokietijoje suteikta paslauga, už kurią reikia sumokėti PVM. Vis dėlto šiam teismui kilo abejonų dėl to, ar tokios nacionalinės teisės nuostatos atitinka Bendrijos tiesę, ir todėl Teisingumo Teismui jis pateikė tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> Šeštosios <...> direktyvos <...> 9 straipsnio 2 dalies e punkto penktą traukė ir 13 straipsnio B skirsnio a punktą bei d punkto 2 ir 3 papunkčius reikia aiškinti taip, kad gyvybės perdraudimo sutarties, kuria remdamasis sutarties gavėjas draudėjo sutikimu perima ligšiolinio draudiko vykdytą neapmokestinamą perdraudimo veiklą ir nuo šiol vietoj ligšiolinio draudiko teikia draudėjui neapmokestinamas perdraudimo paslaugas, perėmimas už gavėjo mokamą pirkimo kainą turi būti laikomas:

a) draudimo arba banko sandoriu <...> Šeštosios <...> direktyvos <...> 9 straipsnio 2 dalies e punkto penktos traukos prasme; arba

b) perdraudimo sandoriu <...> Šeštosios <...> direktyvos <...> 13 straipsnio B skirsnio a punkto prasme; arba

c) sandoriu, kurį iš esmės sudaro neapmokestinamas sąsipareigojimo perėmimas ir neapmokestinamas sandoris dėl reikalavimų <...> Šeštosios <...> direktyvos <...> 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunkčių prasme?

2. Ar atsakymas į pirmąjį klausimą būtų kitoks, jei ne gavėjas, o ligšiolinis draudikas mokėtų atlygą už perėmimą?

3. Jei į pirmojo klausimo a, b ir c punktus būtų atsakyta neigiamai: ar <...> Šeštosios <...> direktyvos <...> 13 straipsnio B skirsnio c punktą reikėtų aiškinti taip, kad:

– atlygintinas gyvybės perdraudimo sutarčių perėmimas yra prekių tiekimas ir

– kad taikant <...> Šeštosios <...> direktyvos <...> 13 straipsnio B skirsnio c punktą neturi būti daromas skirtumas dėl to, ar nuo mokesčio atleistos veiklos vykdymo vieta yra tiekimo valstybėje narėje, ar kitoje valstybėje narėje?“

III – Teisinis analizė

A – Dėl nagrinėjamo sandorio pobūdžio (atsakymas į trečiąjį klausimą)

12. Logiška, kad siekiant prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiai teismui pateikti atsakym? pirmiausia reikia nustatyti, koks yra nagrin?jamo sandorio pob?dis Šeštosios direktyvos prasme, o vis? pirma – ar jis turi b?ti laikomas prek? tiekimu, ar paslaug? teikimu.

13. Tre?iasis prejudicinis klausimas d?l galimyb?s neapmokestinti nagrin?jamo sandorio remiantis Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio c punktu paremtas prielaida, kad šis sandoris gali b?ti laikomas prek? tiekimu, tod?l galimas šio sandorio kvalifikavimas kaip paslaug? teikimo reikšt?, kad ? š? klausim? reikia atsakyti neigiamai.

14. Kaip jau nurodžiau, Vokietijos mokes?i? institucijos laik?si nuomon?s, kad sutar?i? perleidimas buvo tiekimas. Ta?iau prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, remdamasis nacionaline teise, laikosi priešingos nuomon?s – t. y. kad sutar?i? perleidimas buvo paslaug? teikimas. Taip pat ir visos šioje byloje pastabas pateikusios šalys, išskyrus *Finanzamt*, mano, kad tai yra paslaug? teikimas, nes direktyvoje prek? tiekimu pagal 5 straipsn? laikomas tik materialiojo turto perdavimas, o 6 straipsnyje paslaug? teikimu laikomi visi sandoriai, kurie n?ra prek? tiekimas. Konkre?iai kalbant, Vokietijos vyriausyb? pažymi, kad perleidžiamas nematerialaus pob?džio dalykas – sutar?i? portfelis, kuri? kiekvienoje yra nustatytos tam tikros teis?s ir pareigos, t. y. nematerialusis turtas. Graikijos ir Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s bei Komisija tvirtina t? pat?, nemanydamos, kad reikia pla?iau gilintis ? š? klausim?, d?l kurio aiškinimo, j? teigimu, nekyla joki? abejon?.

15. Ta?iau ?domu pažym?ti, kad savo rašytin?se pastabose pati *Swiss Re* tvirtino, jog šioje byloje ne?manoma taikyti direktyvos 13 straipsnio B skirsnio c punkte numatyto neapmokestinimo, nes j? galima taikyti tik kilnojamajam materialiajam turtui, o perleistos sutartys n?ra toks turtas. *Swiss Re* gal?t? tur?ti interes?, nors ir nepagrindin?, kvalifikuoti sutar?i? perleidim? kaip prek? tiekim?, kad gal?t? pasinaudoti neapmokestinimu, kur? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas min?jo tre?iajame klausime.

16. Pagrindinis argumentas, kuriuo remiasi *Finanzamt* savo teiginiui, pagal kur? nagrin?jamos sutartys yra prek? tiekimas, pagr?sti, yra pareiškimas, prid?tas prie Tarybos, pri?musios direktyv?, pos?džio protokolo(4), pagal kur? Taryba ir Komisija tvirtina, kad klient? perleidimas, susij?s su neapmokestinama veikla, priskirtinas prie atleidimo nuo mokes?io atvej? pagal 13 straipsnio B skirsnio c punkt?.

17. Ta?iau manau, kad *Finanzamt* teiginys negali b?ti priimtas, ir sutar?i? perdavimas *Swiss Re* bendrovei S Šeštosios direktyvos prasme turi b?ti laikomas paslaug? teikimu.

18. Pirmiausia reikia pasteb?ti, kaip teisingai pažym?jo visos kitos šalys, kad Šeštojoje direktyvoje prek? tiekimu laikoma tik materialiojo turto arba turto, kuris d?l savo pob?džio paprastai yra perkamas ir parduodamas kaip materialusis turtas (dujos, elektros energija ir t. t.), perdavimas. Ta?iau tarp paslaug? teikimo 6 straipsnyje aiškiai ?trauktas ir „nematerialiojo turto perleidimas, nesvarbu, ar to turto nuosavyb?s teis? patvirtinama dokumentu, ar ne“. Tod?l sutarties, t. y. teisi? ir pareig?, kylan?i? iš teisinio akto, visumos perleidim? labiau tikt? klasifikuoti antrojoje grup?je.

19. D?l Tarybos ir Komisijos nuomon?s priimant Šešt?j? direktyv?, pagal kuri? klient? perleidimui vykdant PVM neapmokestinam? veikl? gali b?ti taikomas atleidimas nuo šio mokes?io, pirmiausia turiu pasteb?ti, kad remiantis nusistov?jusia teismo praktika parengiam?j? darb? turinys negali b?ti naudojamas siekiant aiškinti Bendrijos norm?, jei nagrin?jamoje nuostatoje n?ra nuorodos ? deklaracijos turin?(5).

20. Be to, reikia pažym?ti, kad šioje byloje nagrin?jamas sutar?i? perleidimas n?ra toks atvejis,

apie kur? kalbama Tarybos ir Komisijos deklaracijoje: panašu, kad toje deklaracijoje kalbama apie vis? su klientais susijusi? duomen? „pardavim?“ tikr?ja šio žodžio prasme, kartu prireikus perleidžiant sutartis. Ta?iau mano nagrin?jamu atveju tenkinamas tik antrasis elementas, o ne visas „klient? perleidimas“.

21. Vadinasi, kadangi Šeštosios direktyvos prasme nagrin?jam? sutar?i? perleidim? reikia laikyti paslaug? teikimu, o ne prek? tiekimu, iš karto galima neigiamai atsakyti ? tre?i?j? prejudicin? klausim? d?l galimyb?s neapmokestinti nagrin?jamo sandorio remiantis Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio c punktu, nes jis paremtas prielaida, kad šis sandoris gali b?ti laikomas prek? tiekimu.

22. Be to, net darant prielaid?, kad šioje byloje perleidim? galima b?t? sutikti kvalifikuoti kaip prek? tiekim?, galimyb? PVM neapmokestinti nagrin?jamo sutar?i? perleidimo remiantis Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio c punktu turi b?ti atmesta atsižvelgiant ? šios nuostatos tiksl? – atleisti nuo PVM mok?jimo prek?, kurias ?sigyjant sumok?tas PVM ir kurios naudojamos(6) tik vykdyti PVM neapmokestinam? veikl?, tiekim?(7). Ta?iau nagrin?jamu atveju perleistos sutartys n?ra prek?s, kurios pirma ?sigytos sumok?jus PVM ir naudotos PVM neapmokestinamai veiklai vykdyti (t. y. draudimo veiklai): atvirkš?iai, tai yra *pats Swiss Re veiklos rezultatas*.

23. Tod?l ? tre?i?j? klausim? si?lau atsakyti taip, kad toks perdraudimo sutar?i? perleidimas, koks nagrin?jamas pagrindin?je byloje, yra paslaug? teikimas Šeštosios direktyvos prasme ir tod?l negali b?ti neapmokestintas pagal šios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio c punkt?.

B – *Bendros pastabos apie draudimo sandoriams taikomo PVM tvark?*

24. Draudimo veiklai (kaip ir perdraudimo, kuri yra prilyginta pirmajai) Šeštojoje direktyvoje skirtos kelios specialios nuostatos. Vis? pirma 9 straipsnio 2 dalies e punkte, kaip jau buvo matyti, sakoma, kad PVM tikslais toki? paslaug? suteikimo vieta laikoma vieta, kur yra ?sisteig?s j? gav?jas.

25. Antra, „draudimo ir perdraudimo sandoriai“ yra veikla, kuri neapmokestinama PVM 13 straipsnio prasme. Tokio neapmokestinimo, pakartoto Direktyvos 2006/112 135 straipsnyje, negalima aiškiai ar akivaizdžiai pateisinti remiantis pa?ia direktyva: vadinasi, galima daryti prielaid?, kad tok? teis?s akt? leid?jo pasirinkim? l?m? tiek socialiniai ir politiniai veiksniai, tiek vertinimas, susij?s su sunkumais apmokestinant prid?tin? draudimo veiklos vert?(8). Kita vertus, nereik?t? pamiršti, kad Šeštosios direktyvos 33 straipsnyje sakoma, jog nekliudoma „valstyb?ms nar?ms toliau taikyti ar nustatyti mokes?ius draudimo sutartims“. Toks leidimas patvirtintas Direktyvos 2006/112 401 straipsnyje.

26. Kaip matyti, nagrin?jamu atveju draudimo sutar?i? perleidim? prilyginus draudimo sandoriui reikšt?, kad Vokietijos mokes?i? institucijos netur?jo teis?s reikalauti sumok?ti PMV už pat? perleidim?. Konkre?iau sakant, perleidimo vieta turi b?ti laikoma Šveicarija 9 straipsnio 2 dalies e punkto antros ?traukos prasme. Iš tikr?j? tai yra paslaug? teikimas, kur paslaug? suteik? Vokietijoje ?steigta *Swiss Re*, o paslaugos gav?jas yra Šveicarijoje ?steigta bendrov? S: kadangi paslaugos gav?jo ?sisteigimo valstyb? nesutampa su paslaug? teik?jo ?sisteigimo valstybe, b?tent Šveicarij? reikia laikyti paslaugos suteikimo vieta. Be to, sandoris bet kuriuo atveju yra neapmokestinamas 13 straipsnio prasme(9).

27. Tod?l pats pirmasis ir esminis klausimas, kuris turi kilti šioje byloje, yra tai, ar apskritai PVM tikslais draudimo sutar?i? perleidim? galima laikyti draudimo sandoriu.

C – *Nagrin?jamo sandorio vertinimas: pirmasis klausimas*

28. Savo pirmuoju prejudiciniu klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas prašo nustatyti, pirma, ar pagrindin?je byloje nagrin?jam? sutar?i? perleidimas yra draudimo sandoris ir tod?l 9 straipsnio prasme jis turi b?ti laikomas sudarytu ne Bendrijoje (klausimo pirma dalis) ir (arba) neapmokestinamas PVM 13 straipsnio prasme (klausimo antra dalis). Galiausiai klausimo tre?ioje dalyje Teisingumo Teismo prašoma atsakyti, ar yra galimyb? neapmokestinti nagrin?jamo sandorio remiantis neapmokestinimo atvejais, numatytais Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunk?iuose.

29. Toliau pirmiausia nagrin?siu pirm?sius dvi šio klausimo dalis, kurios – kadangi jose abiejose daroma prielaida, jog sutar?i? perleidimas gali b?ti laikomas draudimo sandoriu, – gali b?ti nagrin?jamos kartu.

1. D?l galimyb?s apibr?žti nagrin?jam? sutar?i? perleidim? kaip „draudimo sandor?“

a) Šali? pozicija

30. Šali? pozicija d?l esmin?s šios bylos problemos – t. y. ar „draudimo sandoriu“ galima laikyti perdraudimo sutar?i? portfelio perleidim? – aiškiai skiriasi.

31. Viena vertus, *Swiss Re* ir Komisija ? š? klausim? si?lo atsakyti teigiamai. Konkre?iai kalbant, tai, kad sutartis perleidusios šalys – t. y. draudimo bendrov?s, kurios sudar? perdraudimo sutartis su *Swiss Re*, – tur?jo sutikti su perleidimu, kuris šiems subjektams reišk? sutarties šalies pasikeitim? (vietoje *Swiss Re* bendrov? S), leidžia tvirtinti, kad yra teisinis ryšys tarp (per)draud?jo ir (per)draudiko, kuris Teisingumo Teismo praktikoje laikomas b?tinu, kad tam tikr? veikl? b?t? galima laikyti draudimo veikla Šeštosios direktyvos prasme.

32. Antra vertus, Vokietijos, Jungtin?s Karalyst?s ir Graikijos vyriausyb?s neigia, kad sutar?i? perleidimas gali b?ti laikomas draudimo sandoriu ir d?l to atleistas nuo PVM. Taip yra vis? pirma d?l to, kad draudimo veikla, kaip sakoma teismo praktikoje, yra ?moka už draudimo rizikos padengim?: draudimo sutarties perleidimas ? toki? schem? nepatenka ir tod?l negali išvengti PVM. *Finanzamt* laikosi iš esm?s tokios pa?ios pozicijos.

33. Visos šalys, nepaisant si?lomo sprendimo, remiasi ne tik tomis pa?iomis nuostatomis, bet ir ta pa?ia teismo praktika. Ta?iau skiriasi nuomon?, kaip turi b?ti vertinami proceso dalykas ir Teisingumo Teismo praktika.

b) Vertinimas

34. Šeštojoje direktyvoje draudimo sandoriai n?ra apibr?žti: ta?iau Teisingumo Teismas savo praktikoje tur?jo prog? išaiškinti ši? apibr?žt? keliuose svarbiuose sprendimuose, susijusiose, be kita ko, su direktyvos 13 straipsniu.

35. Pirmiausia yra žinoma – ir nuolat kartojama teismo praktikoje, kad „draudimo sandoris“ yra Bendrijos teis?s s?voka(10). Tokia Teisingumo Teismo išvada, susijusi su 13 straipsniu, mano nuomone, neabejotinai turi b?ti taikoma visais kitais atvejais, kai Šeštojoje direktyvoje vartojama ši apibr?žtis, vadinasi, ir 9 straipsniui. Ties? sakant, kaip jau tvirtinau(11), nematau, kod?l reik?t? manyti, kad 9 straipsnyje aptariami draudimo sandoriai kuo nors skiriasi nuo aprašyt?j? 13 straipsnyje. Be to, Teisingumo Teismas, nors ir ne d?l draudimo sandori?, yra pabr?ž?s b?tinyb? Bendrijoje vienodai aiškinti teisinės apibr?žtis, esan?ias Šeštosios direktyvos 9 straipsnio 2 dalies e punkte(12).

36. Lygiai taip pat teismo praktikoje nuolat kartojama, kad b?tina siaurai aiškinti Šeštosios direktyvos 13 straipsn?, nes jame yra tam tikr? bendrosios taisykl?s d?l vis? prek? tiekimo ir

paslaugų teikimo apmokestinimo PVM išimčių(13). Šis principas – dėl jo pobūdžio, sunkiau taikyti, atsižvelgiant į direktyvos 9 straipsnį, kuriame numatytos ne PVM sistemos išimtys, bet kuriuo paprasčiausiai siekiama nuibržti valstybių narių teisės nustatyti mokesčius ribas(14). Vis dėlto manau, kad, kaip matysime toliau šioje išvadoje, galima pateikti „draudimo sandorio“ Bendrijos sąvoką, nesiremiant siauru aiškinimu: šitaip išlieka galimybė vienodai aiškinti šią sąvoką tiek remiantis direktyvos 9, tiek 13 straipsniais.

37. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad „draudimo sandoriui būdinga, jog draudikas įsipareigoja už išankstinį draudimo mokėjimą, vykdamas draudimui vykinti, išmokėti draudėjui sutarties sudarymo metu sutartą sumą“(15). Vadinasi, draudimo sandoriui būdinga tai, kad mokama už draudimą vykį.

38. Vis dėlto reikia patikslinti, kad nors draudimo sandoris gali būti laikomas tokiu sandoriu, net jei jis sudaromas subjektais, oficialiai nevadinamas draudiku(16), yra absoliučiai būtina, kaip Teisingumo Teismas nurodė sprendime *Skandia*, kad tarp sandorį sudarančio subjekto ir draudėjo būtinai turi būti tiesioginis teisinis ryšys(17).

39. Mano nuomone, akivaizdu, kad nagrinėjamu atveju teismo praktikoje nurodyti reikalavimai nėra tenkinami. Šioje byloje nagrinjamas sandoris iš tikrųjų yra paprastas pasikeitimas tarp, pirma, sutarčių, kurios bendrai vertinamos kaip galimas pelno šaltinis, portfelio ir, antra, kainos. Nėra jokios abejonės, kad perleidus sutartis susikūrė teisiniai santykiai tarp bendrovės S, kuri jas įsigijo, ir draudimo bendrovės, kurios buvo sudariusios pradinę perdraudimo sutartį su *Swiss Re* (kurios, reikia priminti, turėjo duoti sutikimą jas perleisti). Tačiau tokie teisiniai santykiai, kurie – tai tiesa – turi draudimo sandorio požymį, yra susiję su *vėlesniu* etapu nei tas, kuris susijęs su nagrinjamo sandoriu: nagrinjamas perleidimas buvo susijęs tik su *Swiss Re* ir bendrove S, perleistą sutartį šalimis, kurioms buvo suteikta tam tikra „veto teisė“ dėl galutinio sutarčių nutraukimo.

40. Vadinasi, *Swiss Re* sutarčių perdavimas bendrovei S savaime nėra draudimo sandoris.

41. Be to, reikia atmesti galimybės nagrinjamą sandorį kvalifikuoti kaip sudėtinį neapmokestinamos draudimo veiklos „išorinį“ dalį, pagal analogiją taikant sprendimą *Abbey National*(18). Priminsiu, kad šiame sprendime Teisingumo Teismas dėl „specialių investicinių fondų valdymo“, kuris pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punktą neapmokestinamas PVM, nusprendė, kad administracinio valdymo ir apskaitos paslaugos, kurias išorinis subjektas teikia bendram investiciniam fondui, gali būti neapmokestinamos, jei jos „sudaro atskirą grupę ir yra būdingos ir esminės specialių investicinių fondų valdymui“(19). Mano nuomone, šiame sprendime tvirtintos praktikos negalima taikyti mažiausiai dėl dviejų priežasčių.

42. Pirma, sprendimas *Abbey National* konkrečiai yra susijęs su finansiniais paslaugomis, kurių pobūdis visiškai skiriasi nuo draudimo paslaugų. Šioje vietoje reikia prisiminti Teisingumo Teismo sprendime *Skandia* pateiktą draudimo veiklos apibrėžimą(20). Dėl šios priežasties neatrodo, kad pagal dabar galiojančią Bendrijos teisę tam tikrą draudimo veiklos sudėtinę dalį perdavimas išoriniam subjektui gali būti neapmokestinamas PVM.

43. Aišku, kad nesename direktyvos pasiūlyme, kurį pateikė Komisija siekdama atnaujinti PVM reglamentavimą draudimo ir finansinių paslaugų srityje(21), sprendime *Abbey National* tvirtintą principą siekiama taikyti ir draudimo veiklai(22). Vis dėlto, net jeigu teoriškai būtų sutikta su galimybe taikyti šioje byloje sprendime *Abbey National* tvirtintą teismo praktiką, jos taikyti bet kuriuo atveju nebūtų galima remiantis teiginiu, pagal kurį nagrinjamo atveju yra ne konkrečios draudimo veiklos dalies perdavimas išoriniam subjektui, bet visiškai perduodamas (*Swiss Re* bendrovei S) tam tikras draudimo santykių kiekis. Tai, kad *Swiss Re* ir bendrovė S priklauso tai pačiai grupei ir dėl to pagrindinis perleidimo priežastis galėtų būti ta pati kaip ir perdavimo išoriniam

subjektui atveju(23), šiomis aplinkybėmis nėra reikšminga.

44. Tokio aiškinimo patvirtinimą galima rasti Teisingumo Teismo praktikoje, susijusioje su kitu neapmokestinimo atveju, numatytu Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnyje: kalbu apie šios nuostatos b punkte numatytą nekilnojamojo turto nuomos neapmokestinimą. Žinoma, nors sprendime *Lubbock Fine* leista atleisti nuo mokesčio sandorį „anksčiau laiko nutraukti (nuomos sutartį) sumokant kompensaciją(24)“, vėlesniame sprendime *Cantor* Teisingumo Teismas nepritarė, kad nuomos sutarties perleidimas iš ankstesnio nuomininko naujajam būtų neapmokestinamas(25).

45. Vadinasi, panašu, kad bendrai pačius iš Teisingumo Teismo praktikos – tiek susijusios su draudimo sandoriais, tiek su nekilnojamojo turto nuoma, matyti, kad principas, pagal kurį neapmokestinimas PVM leidžiamas tam tikrose srityje, gali būti taikomas, be „pagrindinio“ sandorio (t. y. pradinės sutarties tarp draudiko ir draudėjo ir tarp savininko ir nuomininko), tik „antriniais“ sandoriams, kurie yra „vidiniai“ pradinės sutarties atnaujinimai, išskyrus tuos atvejus, kai, kaip nagrinėjamoje byloje, ginijamas sandoris nepatenka į pradinės sutarties dalyką.

46. Žinoma, remiantis neapmokestinimo PVM numatančių normų tikslu pagrįstais samprotavimais būtų galima tvirtinti, kad būtų naudinga neapmokestinti ir tokiu atveju, koks nagrinjamas pagrindinėje byloje, siekiant išvengti PVM, paslėpto galutinėje vartotojo sumokėtoje kainoje.

47. Tačiau šioje vietoje reikia pastebėti, pirma, kad neįmanoma visiškai išvengti bet kokios paslėpto PVM formos(26). Antra, mano nuomone, *Swiss Re* sutarties perleidimas bendrovei S negali būti laikomas pirkimo sandoriu, palyginti su draudimo paslauga, kurią bendrovė S teikia savo klientams. Kitaip sakant, negalima tvirtinti, kad už sutarties įsigijimą sumokėta suma tiesiogiai atsispindi (bendrovės S) reikalaujamoje sumoje iš draudėjo, kurie sutarties perleidimo momentu buvo (sutarties), kurios sąlygos, vadinasi – ir draudimo paslaugos kaina, jau buvo apibrėžtos sudarant sutartį su *Swiss Re*, šalys.

48. Todėl manau, kad į pirmojo prejudicinio klausimo pirmą ir antrą dalis reikia atsakyti, kad toks perdraudimo sutarties perleidimas, koks nagrinjamas pagrindinėje byloje, nėra draudimo sandoris nei pagal Šeštosios direktyvos 9 straipsnį, nei pagal jos 13 straipsnį.

2. Dėl pirmojo klausimo trečios dalies

49. Trečia – ir paskutinė – pirmojo prejudicinio klausimo dalimi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar galima neapmokestinti nagrinjamo sandorio remiantis kartu taikomais Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunkčiais. Darant tokį prielaidą *Swiss Re* sutarties perleidimas bendrovei S ir su tuo susijusios kainos sumokėjimas būtų sandoris, kurį sudaro „įsipareigojimų <...> perėmimas“ (pagal 2 papunktį) ir sandoris „dėl <...> reikalavimų“ (pagal 3 papunktį). Konkrečiai kalbant, „įsipareigojimai“ yra bendrovės S priimti įsipareigojimai draudėjo atžvilgiu, o „reikalavimai“ – pačios bendrovės S teisė imti iš draudėjo draudimines sumas.

50. Kaip pastebi pats prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, norint neapmokestinti nagrinjamo sandorio, Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunkčius reikia taikyti kumuliatyviai: iš tikrųjų atskirai paimtų abiejų neapmokestinimo sąlygų nepakanka.

51. Šiuo klausimu šalių nuomonės, kaip ir atsakant į pirmas dvi šio klausimo dalis, išsiskyrė. Viena vertus, *Swiss Re* ir Komisija mano, kad tuo atveju, kai nagrinjamas sandoris neturi būti laikomas draudimo sandoriu, jo būtų galima neapmokestinti, kumuliatyviai taikant abi nurodytas

neapmokestinimo sąlygas. Atvirkščiai, visos ? byl? ?stojusios vyriausyb?s ir *Finanzamt* primygtinai remiasi išimtinu pobūdžiu ir pareiga aiškinti siaurai, kurie būtų neapmokestinimui PVM, siekiant iš principo pašalinti galimybes, kad abi neapmokestinimo sąlygos būtų taikomos kartu vienam ir tam pačiam sandoriui.

52. Ir šiuo aspektu vyriausybė ir *Finanzamt* nuomon?, mano manymu, yra ?tikinamesn? nei *Swiss Re* ir Komisijos.

53. Mano nuomone, galimyb? kartu taikyti abi neapmokestinimo sąlygas turi būti atmesta apskritai, atsižvelgiant ? pareig? siaurai aiškinti išimtis(27). Leidus dirbtinai suskaidyti vien? ir t? pat? sandor?, siekiant prilyginti jo sudedam?sius dalis atskiriems neapmokestinimo atvejams, būtų sudarytos sąlygos pažeisti ger? PVM sistemos veikim?. Kaip jau buvo matyti, draudimo sandor? sudaro: ?moka (draud?jas) ir draudimo rizikos per?mimas (draudikas). Ši? dviej? teisinių santyki? aspekt? atskyrimas, neapmokestinant j? pagal dvi skirtingas teis?s nuostatas, būtų akivaizdus iškraipymas.

54. Yra ir kitas argumentas, kuris, be problemos, susijusios su galimybe kumuliatyviai taikyti abi neapmokestinimo sąlygas, leidžia pašalinti galimybes nagrin?jamoje byloje taikyti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunkčius. Visi d punkte numatyti neapmokestinimo atvejai yra susij? su finansin?mis ir bankin?mis operacijomis, nepaisant to, kad keliose j? kalbin?se versijose, kaip antai vokie?i? ir ital? kalbomis, yra bendresnio pobūdžio formuluo?i?, kurios iš pirmo žvilgsnio gal?t? būtų taikomos ir kitokiai veiklai(28). Tačiau tam, kad būtų galima pasinaudoti tokiu neapmokestinimu, nepakanka, kad nagrin?jami sandoriai būtų susij? su pinigais, kaip, panašu, mano prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas(29): tai turi būti finansin?s ir (arba) bankin?s paslaugos, o draudimo sutar?i? perleidimas, nepanašu, kad gali patekti ? ši? kategorij?(30).

55. Tod?l manau, kad toks sandoris, koks nagrin?jamas pagrindin?je byloje, negali būti neapmokestinamas ir pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunkčius.

3. Išvada dėl pirmojo prejudicinio klausimo

56. Tod?l apibendrinamas savo analiz? dėl pirmojo prejudicinio klausimo Teisingumo Teismui si?lau ? j? atsakyti taip: toks perdraudimo sutar?i? perleidimas, koks nagrin?jamas pagrindin?je byloje, nėra draudimo sandoris nei pagal Šeštosios direktyvos 9 straipsn?, nei pagal jos 13 straipsn?, todėl jis negali būti neapmokestinamas PVM net ir pagal šios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunkčius.

D – Dėl antrojo prejudicinio klausimo

57. Antruoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar atsakymas ? pirm?j? klausim? būtų kitoks, jei ne gav?jas, o ligšiolinis draudikas mok?t? atlyg? už per?mim?. Šis klausimas iškeltas todėl, kad nagrin?jamoje byloje siekiant nustatyti galutin? perleidimo kain?, kaip jau min?jau, 18 iš 195 sutar?i? perleidimui nustatyta neigiama vert?, kuri atimta iš bendros likusios 177 sutar?i? vert?s. Atskirai paimtas, ši? 18 sutar?i? perleidimas buvo sandoris, kuris PVM atžvilgiu tur?jo vykti „atvirkščiai“: paslaug? teik?ja iš tikr?j? buvo bendrov? S, kuri per?m? nuostolingas sutartis už kompensacij?, šitaip nuimdama j? našt? nuo paslaugos gav?jo (t. y. *Swiss Re*).

58. Visos pastabas šioje byloje pateikusios šalys si?lo atsakyti teigiamai: tai, kad yra 18 sutar?i?, kuri? vert? neigiama, nedar? ?takos atsakymui ? pirm?j? klausim?. *Swiss Re*, Komisija ir *Finanzamt* tvirtina, kad nagrin?jamas sandoris yra nedalomas ir j? reikia nagrin?ti kaip visum?,

atskirai nevertinant sutar?i?, kuri? vert? neigiama. Savo ruožtu Vokietijos ir Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s, nors *a priori* neatmeta galimyb?s atskirai vertinti sutar?i?, kuri? vert? teigiama, ir t?, kuri? vert? neigiama, mano, kad bet kuriuo atveju tai negali pakeisti atsakymo ? klausim?, nes nei vienos, nei kitos sutartys, net vertinamos kartu, n?ra draudimo sandoriai.

59. Mano nuomone, teisinga yra Vokietijos ir Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb? pozicija tiek, kiek jos tvirtina: kadangi sutar?i? perleidimas, už kur? bendrov? S sumoka kompensacij? *Swiss Re*, negali b?ti laikomas draudimo sandoriu, lygiai taip pat n?ra jokios priežasties manyti, kad draudimo sandoris yra sandoris, kuriuo sutartys perleistos bendrovei S, kuri gauna kompensacij?, nes perima jas savo žinion. Sandorio ?vykdymo kryptis apversta, ta?iau bet kuriuo atveju tai yra sandoris, kuris neturi anks?iau nurodyt? tipini? draudimo sandorio požymi? pagal Bendrijos teis?.

60. Ta?iau manau, kad negalima šioje vietoje baigti nagrin?ti š? klausim?, net jeigu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo problema jau išspr?sta, kaip k? tik nurodžiau.

61. Ties? sakant, reikia išsiaiškinti, ar, nepaisant galimyb?s draudimo sutar?i? perleidimo sandor? laikyti draudimo sandoriu, toks 195 sutar?i? perleidimas, koks nagrin?jamas šioje byloje, PVM tikslais gali b?ti padalytas ? du atskirus perleidimus, kuri? vienu perleistos teigiamos vert?s sutartys, kitu – neigiamos vert?s sutartys. Be to, papildomai galima manyti, kad kiekviena sutartis perleista atskirai – tokiu atveju b?t? 195 perleidimai.

62. Tai gali pasirodyti nereikšminga, bet vis d?lto tam reikia skirti šiek tiek d?mesio. Ties? sakant, net jei *a priori* b?t? atmesta, kad sutar?i? perleidimas yra draudimo sandoris, galimyb? atskirai vertinti teigiamos ir neigiamos vert?s sutartis gali tur?ti nedviprasmišk? pasekm? PVM sumok?jimui(31).

63. Ta?iau toki? galimyb? vis d?lto reikia atmesti. Per derybas, kurios baig?si susitarimo tarp *Swiss Re* ir bendrov?s S pasirašymu, perleistos 195 perdraudimo sutartys buvo vertinamos bendrai ir už j? perleidim? bendrov? S sumok?jo bendrovei *Swiss Re* vien? bendr? sum? – tiek už teigiamos, tiek už neigiamos vert?s sutartis – neabejotinai manydama, kad *Swiss Re* bendrovei S suteik? vienintel? paslaug?. D?l šios priežasties reikia taikyti princip?, Teisingumo Teismo ?tvirtint? min?tame sprendime *CPP*, pagal kur? „negalima trukdyti PVM sistemos veikimui dirbtinai skaidant ekonominiu poži?riu bendr? paslaug? sudaran?ias operacijas“(32). Tod?l PVM tikslais, kadangi negalima atskirti sutar?i?, kuri? vert? teigiama, ir t?, kuri? vert? neigiama, nagrin?jamas perleidimo sandoris turi b?ti laikomas vieninteliu sandoriu.

64. Tad ? antr?j? prejudicin? klausim? si?lau atsakyti, kad atsakymas ? pirm?j? klausim? nesikei?ia, jeigu dalies perleist? sutar?i? vert? yra neigiama.

IV – Išvada

65. Atsižvelgdamas ? tai, kas išd?styta, Teisingumo Teismui si?lau taip atsakyti ? *Bundesfinanzhof* pateiktus prejudicinius klausimus:

„Toks perdraudimo sutar?i? perleidimas, koks nagrin?jamas pagrindin?je byloje, n?ra draudimo sandoris nei pagal 1977 m. geguž?s 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB d?l valstybi? nari? apyvartos mokes?i? ?statym? derinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas vertinimo pagrindas 9 straipsn?, nei pagal jos 13 straipsn?, tod?l jis negali b?ti neapmokestinamas PVM net ir pagal šios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 ir 3 papunk?ius.

Atsakymas ? pirm?j? klausim? nesikei?ia, jeigu dalis perleist? sutar?i? yra neigiamos vert?s.

Toks perdraudimo sutar?i? perleidimas, koks nagrin?jamas pagrindin?je byloje, yra paslaug? teikimas Šeštosios direktyvos prasme ir tod?l negali b?ti neapmokestintas pagal šios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio c punkt?."

1 – Originalo kalba: ital?.

2 – 1977 m. geguž?s 17 d. Šeštoji Tarybos direktyva 77/388/EEB d?l valstybi? nari? apyvartos mokes?i? ?statym? derinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 9 sk., 1 t., p. 23).

3 – Tiksliau sakant, sutartis perleido viena *Swiss Re* kontroliuojama bendrov?, apie kuri? nepateikiama daugiau informacijos: ši kontroliuojama bendrov? pirmoji sudar? perdraudimo sutartis. Kadangi bylos medžiagoje negalima rasti tikslaus šios kontroliuojamos bendrov?s pavadinimo, toliau išvadoje darysiu nuorod? ? *Swiss Re*, ieškov? šioje byloje, kaip ? subjekt?, perleidus? nagrin?jamas sutartis.

4 – Pastaba R/716/77 (FIN 151).

5 – Žr., pavyzdžiui, 2000 m. birželio 8 d. Sprendim? *Epson Europe* (C?375/98, Rink. p. I?4243, 26 punktas ir nurodyta teism? praktika).

6 – Išnaša n?ra reikšminga išvados versijai lietuvi? kalba.

7 – Akivaizdu, kad nuostatos tikslas – išvengti dvigubo apmokestinimo, kai asmuo, naudoj?s prekes neapmokestinamai veiklai vykdyti, negal?jo susigr?žinti PVM, sumok?to už šias prekes, ir tod?l sumok?jo galutin? mokest? kaip galutinis vartotojas. Tod?l v?lesnis ši? preki?, už kurias PVM jau sumok?tas, pardavimas yra neapmokestinamas, siekiant, kad antr? kart?, š?kart – naujasis preki? pirk?jas, nebemok?t? mokes?io. Žr. 1997 m. birželio 25 d. Sprendim? *Komisija prieš Italij?* (C?45/95, Rink. p. I?3605) ir 1996 m. gruodžio 10 d. generalinio advokato D. Ruiz-Jarabo Colomer šioje byloje pateikt? išvad? (14–20 punktai). Taip pat žr. 2006 m. liepos 6 d. Nutart? *Casa di cura privata Salus ir kt.* (sujungtos bylos C?18/05 ir C?155/05, Rink. p. I?6199, 29–30 punktai).

8 – Plg. šiuo klausimu generalinio advokato N. Fennelly išvad?, pateikt? 1998 m. birželio 11 d. byloje, kurioje 1999 m. vasario 25 d. priimtas sprendimas *CPP* (C?349/96, Rink. p. I?973, 26 punktas), ir generalinio advokato M. Poiares Maduro išvad?, pateikt? 2005 m. sausio 12 d. byloje, kurioje 2005 m. kovo 3 d. priimtas sprendimas *Arthur Andersen & Co.* (C?472/03, Rink. p. I?1719, 13 punktas).

9 – Nemanau, kad yra priežas?i? kitaip aiškinti abiejose min?tose normose aprašytus sandorius, atitinkamai ?vardytus kaip „draudimo sandorius, ?skaitant perdraudim?“ (9 straipsnis) ir „draudimo ir perdraudimo sandorius“ (13 straipsnis). Tod?l manau, kad abi šios citatos susijusios su ta pa?ia veikla.

10 – Žr., pavyzdžiui, 1997 m. birželio 5 d. Sprendim? *SDC* (C?2/95, Rink. p. I?3017, 21 punktas) ir 7 išnašoje min?to sprendimo *Arthur Andersen & Co.* 25 punkt?.

11 – Žr. 8 išnaš?.

12 – 1993 m. lapkri?io 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Pranc?zij?* (C?68/92, Rink. p. I?5881, 14 punktas).

13 – Žr. 7 išnašoje min?to sprendimo *Arthur Andersen & Co.* 24 punkt? ir jame nurodyt? teismo

praktik?.

14 – Žr. 2007 m. gruodžio 6 d. Sprendim? *Komisija prieš Vokietij?* (C?401/06, Rink. p. I?10609, 29 punktas).

15 – 7 išnašoje min?to sprendimo *CPP* 17 punktas.

16 – 7 išnašoje min?to sprendimo *CPP* 22 punktas. Taip pat pagal analogij? žr. 9 išnašoje min?to sprendimo *SDC* 32 punkt?.

17 – 2001 m. kovo 8 d. Sprendimas *Skandia* (C?240/99, Rink. p. I?1951, 39–40 punktai).

18 – 2006 m. geguž?s 4 d. Sprendimas *Abbey National* (C?169/04, Rink. p. I?4027).

19 – 17 išnašoje min?to sprendimo *Abbey National* 72 punktas.

20 – Žr. 16 išnaš?.

21 – Pasi?lymas d?l Tarybos direktyvos, iš dalies kei?ian?ios Direktyvos 2006/112/EB nuostatas d?l atvirkštinio apmokestinimo sistemos neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms prek?ms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali b?ti suk?iaujama (KOM/2009/0511, galutinis).

22 – Konkreti kalbant, si?loma ? Direktyvos 2006/112/EB 135 straipsn? ?traukti 1a dal?, kurioje sakoma: „Šio straipsnio 1 dalies a–e punktuose numatytas neapmokestinimas taikomas bet kokiam sudedamajam draudimo ar finansin?s paslaugos elementui, kuris sudaro atskir? visum? ir kuriam b?dinga specifin? ir esmin? neapmokestinamos paslaugos savyb?“.

23 – Galima manyti, pavyzdžiui, apie masto ekonomij?, organizacines ir, savaime suprantama, su mokes?iais susijusias priežastis.

24 – 1993 m. gruodžio 15 d. Sprendimas *Lubbock Fine & Co.* (Rink. p. I?6665, 9–10 punktai).

25 – 2001 m. spalio 9 d. Sprendimas *Cantor Fitzgerald International* (C?108/99, Rink. p. I?7257, 21–24 punktai).

26 – Žinoma, tai nereiškia, kad reikia menkinti problemos, kuri ypa? svarbi finans? ir draudimo sektoriuose, reikšm?. Noras sumažinti pasl?pt? PVM yra viena iš Komisijos nurodyt? priežas?i? si?lant 21 išnašoje min?tus direktyvos pakeitimus. Taip pat žr. Europos ekonomikos ir socialini? reikal? komiteto nuomon? d?l šio pasi?lymo (OL C 224, 2008 08 30, p. 124), pirmiausia – 3 punkt?.

27 – Žr. 36 punkt?.

28 – Šiuo klausimu žr. 2007 m. balandžio 19 d. Sprendim? *Velvet & Steel* (C?455/05, Rink. p. I?3225, 21–22 punktai).

29 – Teisingumo Teismas 28 išnašoje min?tame sprendime *Velvet & Steel* pats yra pasteb?j?s (18 punktas), jog tai, kad neapmokestinimas susij?s tik su finansiniais ir bankiniais ?sipareigojimais, ypa? akivaizdu skaitant direktyvos versijas angl? ir ispan? kalbomis. Ties? sakant, sprendime *Velvet & Steel*, kurio kalbin?s versijos šiek tiek skiriasi, kadangi skiriasi ir pats Šeštosios direktyvos tekstas atskiromis kalbomis, Teisingumo Teismas papras?iausia konstatavo, kad neapmokestinimo 13 straipsnio B skirsnio d punkto 2 papunk?io prasme tikslais piniginis pob?dis yra b?tinasis, nors neteig?, kad jo pakanka neapmokestinant.

30 – Atsižvelgiant ? normos turin? ir kontekst? gali kilti klausimas, ar, direktyvos autori? akimis,

„įsipareigojimai“, kurie aptariami, pavyzdžiui, versijose italų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, bet apie kuriuos nekalbama, pavyzdžiui, versijoje anglų kalba, turėtų būti suprantami paprasčiausia kaip „garantiniai įsipareigojimai“. Dėl sisteminio aiškinimo, kurio imamasi, kai skiriasi Šeštosios direktyvos 13 straipsnio kalbinės versijos, žr. 1989 m. liepos 13 d. Sprendimas *Henriksen* (173/88, Rink. p. 2763, 10–11 punktai); 2003 m. birželio 26 d. Sprendimas *MKG* (C-305/01, Rink. p. I-6729, 69–70 punktai) ir 27 išnašoje minėtas sprendimas *Velvet & Steel* (20 punktas ir ten nurodyta teismo praktika).

31 – Tiesą sakant, taikant bendrąjį principą, pagal kurį paslaugos teikimo vieta laikoma ta vieta, kur paslaugą teikėjas turi steigėjų savo verslą (o ne ta, kuri atskirai nurodyta draudimo sandoriams, kurie savo ruožtu laikomi sudaryti ten, kur steigėjų draudėjas), Šeštosios direktyvos 9 straipsnio prasme 177 sutarčių, kurių vertė teigiama, perleidimas būtų laikomas vykusių Vokietijoje, o 18 sutarčių, kurių vertė neigiama – Šveicarijoje.

32 – 7 išnašoje minėtas sprendimas *CPP* (29 punktas).